

## Evocació de Lluç Beltran

Els anys passen, el temps canvia i en aquests moments de dolorosa inquietud, tancat a casa, recuperant lectures que no havíem previst -he rellegit aquesta última setmana *La Pesta* d'Albert Camus, tan idònia en temps de coronavirus-, pensant en per què estic tancat entre quatre parets, què és el què la Humanitat ha fet malament. La desbocada llevatada del passat gener i l'actual virus, que m'obliga a contemplar l'estat del món d'un amarg pessimisme.

Tot això ho dic, perquè també acabo de recuperar una vella lectura de l'any 1974 de l'economista rapitenc, tot i que nascut a Alcanar, Lluç Beltran, el gran humanista que era com un consol per a tots aquells rapitencs que anaven a Madrid en cas d'una necessitat urgent, o rebent al seu Maset, també, tots aquells que buscaven assessorament i ajuda en diversos temes relacionats amb la nostra comarca.

Rellegint Beltran, més enllà de la seva ideologia, avui que el liberalisme -molt diferent del que ell predicava i que havia d'estar al costat dels necessitats i indefensos de la societat- no té gaire predicament; ens trobem amb un home preocupat profundament per la nostra terra, un home molt religiós, en la línia de Joan Maragall, Gerard Vergés, Xavier García Soler -el pare de l'articulista d'aquest setmanari Xavier García Puja-des- i Francesc Cambó, d'aquest últim, sobretot, que va arribar a ser secretari personal, en ple franquisme, amb la secretaria de Laureano López-Rodó dels Plans de Desenvolupament. Ens adverteix, cosa d'altra banda sabuda, que la nostra comarca, equidistant entre Barcelona i València, i entre Tarragona i Castelló, aquestes ciutats eren les més beneficiades d'aquell moment i que molts habitants del Baix Ebre-Montsià, havien hagut d'emigrar a altres zones més riques i més industrialitzades,

mentre que nosaltres érem recompensats amb poques inquietuds, amb la puresa incontaminada de l'aire i de l'aigua; que havíem sigut marginats del desenvolupament que s'estava produint a les acaballes del franquisme i que l'Ebre català semblava una terra d'infortuni. L'obsessionava que els lobbys del moment tenien en projecte transvasaments per emportar-se l'aigua de l'Ebre, mentre que la gent del Delta era conscient que la pagesia sempre havia lluitat contra la salinitat procedent de l'aigua del mar, arrossegada pels vents i les marees. La disminució del cabal de l'Ebre seria fatal per al Delta, ja que molts tècnics consideraven que quedaria completament salat i que desapareixeria tota classe de cultiu. En aquells anys l'Ebre era partidari de la industrialització per augmentar el nivell de vida dels seus habitants, però advertia que aquesta industrialització havia de ser guiada per l'estudi, la me-

ditació i l'equitat, i tot això presidit per la moderació i que no tinguessin conseqüències nocives per al medi ambient. Estudiant altres àmbits deia que Suècia i Finlàndia havien donat preferència a la puresa de l'aire i l'aigua, havent fet grans sacrificis en l'àmbit de la seva producció. No considerava concentrar en determinades zones geogràfiques indústries contaminants que, a canvi de l'enriquiment dels grups de pressió, allunyava d'aquestes terres a molts dels seus veïns, condemnats a l'emigració. Advertia a la gent de Tortosa, la Ràpita, Alcanar, Ulldescon, Amposta, l'Ampolla i l'Ametlla de Mar que les seves terres no mereixien veure's sotmeses a una degradació difícilment remediabla. El temporal de llevant, la contaminació petroquímica de Tarragona, el Cástor, les nuclears... el Sud català no pot, de cap manera, ser la porta del darrere i menys la zona on vagi a parar la brossa produïda per altres llocs del país.



**Eduardo Sánchez**  
cronista cultural

Lluç Beltran ha estat considerat un dels grans economistes catalans del segle XX, ha exercit el seu magisteri en moltes universitats, i els seus estudis sobre la indústria tèxtil cotonera i les assegurances socials són matèries de lectura obligatòria. Va ser coautor amb Joan Sardà d'*Els problemes de la banca catalana, el 1933*, i va escriure nombrosos llibres, assajos i una història del pensament econòmic.

Amb Sebastià Juan Arbó, Lluís de Montsià, Vicent Garcia Anguera, Pau Cartanyà i l'editor Josep Janés formaven part del Grup de la Ràpita a l'Ateu-neu Barcelonès, una generació cultural irreplicable, que va ser homenatjada per l'Ajuntament rapitenc el mes de setembre del 2012.